

הַלְבוֹת גִּנְבָּה פֶּרֶק ה'

א. אָסוּר לְקַנּוֹת מִן הַגִּנְבָּה הַחֲפֵץ שֶׁגִּנְבָּה, וְעוֹזֵן גָּדוֹל הוּא: שֶׁהָרִי מַחְזִיק יָדֵי עוֹבְרֵי עֲבָרָה, וְגוֹרֵם לוֹ לִגְנֹב גִּנְבוֹת אַחֲרוֹת, שְׁאֵם לֹא יִמָּצֵא לֹקֵחַ, אֵינּוּ גוֹנֵב; וְעַל זֶה נֶאֱמַר "חֹלֵק עִם-גִּנְבָּה, שׁוֹנֵא בְּפִשּׁוֹ" (משלי כט, כד).

ב. הַגִּנְבָּה וּמִכָּר, וְלֹא נִתְיָאֲשׁוּ הַבְּעָלִים, וְאַחֵר כֶּךָ הִכָּר הַגִּנְבָּה, וּבָאוּ עֲדִים שֶׁזֶה הַחֲפֵץ שֶׁמָּכְרוּ פְּלוּנֵי זֶה הוּא גִנְבּוֹ בְּפָנֵינוּ חוּזֵר הַחֲפֵץ לְבַעֲלָיו, וְהַבְּעָלִים נוֹתְנִין לִלְוֵקָה דָּמִים שֶׁשֶּׁקֶל לַגִּנְבָּה מִפְּנֵי תִקְנַת הַשּׁוּק; וְהַבְּעָלִים חוּזְרִין, וְעוֹשִׂין דִּין עִם הַגִּנְבָּה. וְאִם גִּנְבָּה מִפְּרָסֶם הוּא לֹא עָשׂוּ בּוֹ תִקְנַת הַשּׁוּק, וְאֵין הַבְּעָלִים נוֹתְנִין לִלְוֵקָה כָּלוּם, אֲלֹא חוּזֵר הַלְוֵקָה וְעוֹשֶׂה דִּין עִם הַגִּנְבָּה, וּמוֹצִיא מִמֶּנּוּ דָּמִים שֶׁשֶּׁקֶל לוֹ.

ג. נִתְיָאֲשׁוּ הַבְּעָלִים מִן הַגִּנְבָּה בֵּין שְׁנֵתִיאֲשׁוּ וְאַחֵר כֶּךָ מִכָּר הַגִּנְבָּה, בֵּין שְׁנֵתִיאֲשׁוּ אַחֵר שֶׁמָּכְרָה קָנָה הַלְוֵקָה בִּיאֻשׁ וְשְׁנוּי רְשׁוּת, וְאֵינּוּ מַחְזִיר הַגִּנְבָּה עֲצָמָה לְבַעֲלֶיהָ; אֲלֹא נוֹתֵן לָהֶם הַדָּמִים, אִם לָקַח מִגִּנְבָּה מִפְּרָסֶם, אוֹ אֵינּוּ נוֹתֵן כָּלֵל לֹא חֲפֵץ וְלֹא דָּמִים מִפְּנֵי תִקְנַת הַשּׁוּק, אִם לֹא הָיָה זֶה הַמוֹכֵר גִּנְבָּה מִפְּרָסֶם.

ד. בְּזִמָּן שֶׁהַלְוֵקָה עוֹשֶׂה דִּין עִם בַּעַל הַבֵּית, אִם אֵין עֲדִים בְּכַמָּה לָקַח הָרִי הַתָּגֵר נִשְׁבַּע בְּנִקִּיטַת חֲפֵץ בְּכַמָּה לָקַח, וְנוֹטֵל מִן הַבְּעָלִים. וְכָל הַנִּשְׁבַּע וְנוֹטֵל מִן הַבְּעָלִים שְׁבוּעָתוֹ מִדְּבָרֵיהֶם, וְנִשְׁבַּע בְּנִקִּיטַת חֲפֵץ כְּמוֹ שִׁיתְבָּאָר בְּמִקְוָמוֹ.

ה. בְּזִמָּן שֶׁהַלְוֵקָה עוֹשֶׂה דִּין עִם הַגִּנְבָּה, וְהוּא אוֹמֵר בְּכָךְ וּכְךָ לְקַחְתִּי מִמֶּךָ, וְהוּא אוֹמֵר לֹא מִכְרַתִּי לָךְ אֲלֹא בְּפָחוּת מִזֶּה הַתָּגֵר נִשְׁבַּע בְּנִקִּיטַת חֲפֵץ, וְנוֹטֵל מִן הַגִּנְבָּה: שְׁאֵין הַגִּנְבָּה יָכוֹל לִשְׁבַע, מִפְּנֵי שֶׁהוּא חָשׂוֹד עַל הַשְּׁבוּעָה.

ו. גִּנְבָּה וּפְרַע בְּחוּבוֹ, גִּנְבָּה וּפְרַע בְּהִקְפּוֹ אֵין בִּזְזָה מִשּׁוּם תִּקְנַת הַשּׁוּק; אֲלֹא הַבְּעָלִים נוֹטְלִים הַגִּנְבָּה בְּלֹא דָּמִים, וְיִשְׁאַר חוּב אֵלּוֹ עַל הַגִּנְבָּה כְּשֶׁהָיָה. מִשְׁכֵּן הַגִּנְבָּה בֵּין שֶׁמִּשְׁכֵּן אוֹתָהּ בִּיתֵר עַל דָּמֶיהָ, אוֹ בְּפָחוּת מִדָּמֶיהָ הַבְּעָלִים נוֹתְנִין לְבַעַל הַמִּשְׁכָּן, וְחוּזְרִין וְעוֹשִׂין דִּין עִם הַגִּנְבָּה: אֲלֹא אִם כֵּן הָיָה גִנְבָּה מִפְּרָסֶם כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ.

ז. הַלְוֵקָה מִגִּנְבָּה שְׁאֵינּוּ מִפְּרָסֶם בֵּין שֶׁלָּקַח מִמֶּנּוּ שְׁוֵוָה מֵאָה בְּמֵאִתִּים, אוֹ שְׁוֵוָה מֵאִתִּים בְּמֵאָה הָרִי זֶה נוֹטֵל הַדָּמִים מִבַּעַל הַבֵּית, וְאַחֵר כֶּךָ מַחְזִיר הַגִּנְבָּה: מִפְּנֵי תִקְנַת הַשּׁוּק כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ.

ח. הָיָה נוֹשֶׂה בַּגִּנְבָּה מֵאָה זוֹז, וְגִנְבָּה וְהִבִּיא לְבַעַל חוּבוֹ, וְנָתַן לוֹ מֵאָה אַחֲרֵת הָרִי הַגִּנְבָּה חוּזֶרֶת לְבַעֲלֶיהָ, וְאוֹמְרִין לָזֶה לָךְ וְתִבַּע הַגִּנְבָּה בְּמֵאִתִּים: שְׁלֹא נָתַתָּ לוֹ הַמֵּאָה הָאַחֲרֵת מִפְּנֵי הַחֲפֵץ שֶׁהִבִּיא לָךְ בְּלִבְד כָּשֵׁם שֶׁהֶאֱמַנְתּוֹ בְּרֵאשׁוֹנָה, הֶאֱמַנְתּוֹ בְּאַחֲרוֹנָה.

ט. לָקַח מִגִּנְבָּה שְׁאֵינּוּ מִפְּרָסֶם בְּמֵאָה, וּמִכָּר לְאַחֵר בְּמֵאָה וְעֶשְׂרִים, וְהִכָּר הַגִּנְבָּה בַּעַל הַגִּנְבָּה נוֹתֵן לָזֶה הָאַחֲרוֹן מֵאָה וְעֶשְׂרִים, וְנוֹטֵל גִּנְבָּתוֹ; וְחוּזֵר הַבַּעַל וְנוֹטֵל עֶשְׂרִים שְׁלֹשָׁכָר מִן הַמוֹכֵר, וְנוֹטֵל הַמֵּאָה מִן הַגִּנְבָּה. וְאִם גִּנְבָּה מִפְּרָסֶם הוּא נוֹטֵל הַמֵּאָה וְעֶשְׂרִים מִן הַתָּגֵר שֶׁלָּקַח מִן הַגִּנְבָּה, וְהוּלָךְ הַתָּגֵר וְתוֹבַע הַגִּנְבָּה בְּמֵאָה שֶׁלָּקַח. וְהוּא הַדִּין אִם מִכָּר הַשְּׁנִי לְשָׁלִישִׁי, וְהַשְּׁלִישִׁי לְרִבִּיעִי, אִפְּלוּ מֵאָה שֶׁהוּא נוֹטֵל מִכָּל אֶחָד וְאַחַד מֵה שְׁנֵשְׁכָר, וְנוֹטֵל הַקָּרֵן מִן הַגִּנְבָּה. וְכָל הַדְּבָרִים הָאֵלּוּ, לְפָנֵי יֵאוּשׁ כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ.

י. בעל הבית שאינו עשוי למכור את כליו, ויצא לו שם גנבה בעיר, והפיר כליו וספריו ביד אחרים, או שהיה עשוי למכור, והיו כלים אלו שהפיר מכלים העשויין להשאיל ולהשכיר אם באו עדים שזה כליו שלזה ישבע זה שהן בידו בנקיטת חפץ בכמה לקח, ויטל מבעל הבית, ויחזיר לו כליו.

יא. היה בעל הבית עשוי למכור את כליו, ולא היו מדברים העשויין להשאיל ולהשכיר אף על פי שיצא לו שם גנבה בעיר, והפירו כליו, אינו מחזירן מיד הלקוחות, שמה הוא מכרן לאחרים.

יב. אבל אם באו בני אדם ולנו בתוך ביתו, ועמד וזעק בלילה נגנבו כלי וספרי, ובאו בני אדם ומצאו מחתרת חתורה, ובני אדם שלנו בתוך ביתו יוצאין וצורות שלכלים על כתפיהם, והכל אומרים הללו כליו וספריו שלפלוגי הרי זה נאמן; וישבע זה שהכלים בידו בנקיטת חפץ כמה הוציא, ויטל מבעל הגנבה, ויחזיר לו כליו.

יג. גנב שהחזק ונתפרסם שנכנס לתוך בית חבירו ועדים מעידים שיצא וכלים טמונים לו תחת כנפיו, אף על פי שהיה שם בעל הבית, וטען ואמר לקוחין הן בידי, ובעל הבית אומר גנובים הם אם היה בעל הבית שאין דרכו למכור את כליו, ואותם כלים אין דרך בני אדם להטמינן ואין דרך אותו המחזק להצניע כלים תחת כנפיו הרי בעל הבית נאמן, ונשבע בנקיטת חפץ ונוטל כליו.

יד. ואם אין אדם זה מחזק בגנבה אין בעל הבית נאמן, אלא נשבע זה שהכלים בידו שבועת הסת שהכלים האלו לקוחים הם בידו, והולך.